

Vergaderjaar 1992-1993

23 053

Wijziging van de Kernenergiewet op het punt van de ongevallenbestrijding en andere zaken

A

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 15 december 1992

Bij Kabinetsmissive van 6 mei 1992, no. 92.004061, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende wijziging van de Kernenergiewet op het punt van de ongevallenbestrijding en andere zaken.

1. De voorgestelde artikelen 43 tot en met 45 van de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82), die strekken ter uitvoering van artikel 5 van de richtlijn hebben bij de Raad van State enige vragen doen rijzen.

In de eerste plaats valt op dat volgens het voorstel sprake is van dubbele informatie – vooraf – aan de bevolking: informatie door de betrokken ministers ter zake van mogelijke ongevallen met een categorie A-object en informatie door de burgemeesters ter zake van mogelijke ongevallen met een categorie B-object. De Raad vraagt zich af waarom niet is volstaan met het voorschrijven van informatie voor

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 8 maart 1993

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 6 mei 1992, nr. 92.004061, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State, zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 15 december 1992, nr. 92.004061, bied ik U, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken, hierbij aan.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met zijn opmerkingen rekening zal zijn gehouden.

1. Aan het wetsvoorstel ligt het in het Nationale Plan voor de Kernongevallenbestrijding (Kamerstukken II 1988/89, 21 015, nr. 3) geïntroduceerde onderscheid tussen categorie-A- (de zwaarste categorie) en B-ongevallen (de relatief minder zware ongevallen) ten grondslag, welk onderscheid ook wordt gehanteerd bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Rampenwet inzake informatieverstopping en afstemming van rampen- en rampbestrijdingsplannen (Kamerstukken II 1991/92, 22 642, nrs. 1 t/m 3). In paragraaf 2 van de memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel is toegelicht waarom de eindverant-

beide categorieën, uitsluitend te verstreken door de burgemeesters. Daarin zou immers zowel de abstracte informatie, bedoeld in artikel 43, tweede lid, onder a en b, kunnen worden verwerkt, als de mogelijk van gemeente tot gemeente verschillende informatie, bedoeld in dat artikellid onder c, d en e. De tekst ware aan te passen. In elk geval ware op dit punt in de memorie van toelichting nader in te gaan.

In de tweede plaats mist de Raad in de opsomming van bedoeld artikellid het punt, genoemd in Bijlage I, onder 2, van de hiervoor genoemde richtlijn: «De verschillende in aanmerking genomen gevallen van stralingsgevaar en hun gevolgen voor bevolking en milieu». Het voorstel ware op dit punt aan te passen.

woordelijkheid voor de voorbereiding op de bestrijding van categorie A-ongevallen en de bestrijding daarvan zelf op rijksniveau ligt. Het ligt dan in de rede dat ook de eindverantwoordelijkheid voor de informatieverschaffing voor de categorie A-ongevallen op rijksniveau ligt. Er is daarom geen gevolg gegeven aan de suggestie van de Raad van State om de verantwoordelijkheid voor de informatieverschaffing voor beide categorieën ongevallen bij de burgemeester te leggen.

In de memorie van toelichting is overigens bij de toelichting op de artikelen 43 tot en met 45 opgemerkt dat aan de afstemmingsverplichting in artikel 45, tweede lid, betreffende de informatie over basis-kennis over radioactiviteit en de effecten alsmede over de gevaren en de gevolgen van een ongeval met een categorie A-object daarvan op mens en milieu ook kan worden voldaan door middel van een verwijzing naar de van rijkswege verschaft informatie daaromtrent. Aldus kan de door de Raad van State gesignaleerde dubbele informatie – vooraf – worden voorkomen. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad dat het punt, genoemd in bijlage I, onder 2, van de richtlijn nr. 89/618/Euratom van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 november 1989 betreffende de informatie van de bevolking over de bij stralingsgevaar toepasselijke maatregelen ter bescherming van de gezondheid en over de alsdan te volgen gedragslijn (PbEG L 357/31), ontbreekt in de opsomming van artikel 43, tweede lid, is in dat lid een nieuw onderdeel b ingevoegd.

2. In de toelichting op het voorgestelde artikel 42 komt naar voren dat uitgangspunt is dat de beslissing tot opschaling wordt genomen na overleg met de burgemeester en de Commissaris van de Koningin. Het voorschrift zelf noemt overleg met de burgemeester of de Commissaris van de Koningin. Tekst en toelichting waren in overeenstemming te brengen.

3. In de toelichting (paragraaf 7) komt tot uitdrukking dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft bepleit in het wetsvoorstel een voorziening op te nemen ter tegemoetkoming in de kosten, waarvoor de gemeenten komen te staan, indien de burge-

2. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State is de tekst van artikel 42 in overeenstemming gebracht met de toelichting.

3. In paragraaf 5 van de memorie van toelichting wordt naar aanleiding van de door de Raad van State gestelde vraag aandacht geschonken aan de strekking van artikel 25 van de Rampenwet (Stb. 1985, 88) en het Besluit rijksbijdragen gemeenten bij rampen (Stb. 1989, 139).

meester ingevolge het voorgestelde artikel 49 van de Kernenergiewet medewerking verleent aan de uitvoering en handhaving van door de rijksoverheid te treffen maatregelen ten gevolge van een ongeval met een categorie A-object of met een categorie B-object dat krachtens het voorgestelde artikel 42 als een ongeval met een A-object wordt bestreden.

Aan de suggestie is geen gevolg gegeven vanwege het feit dat de onkostenvergoeding voor de bestrijding van zulk een ongeval, zijnde een ramp, ingevolge artikel 25 van de Rampenwet (Stb. 1985, 88) wordt geregeld in het Besluit rijksbijdragen gemeenten bij rampen (Stb. 1989, 139).

De Raad wijst erop dat ingevolge artikel 25, eerste lid, van die wet, uit 's Rijks kas een bijdrage kan worden verleend in de kosten die voor de gemeenten voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en de gevolgen daarvan.

Met name in de gevallen waarbij de burgemeester medewerking verleent aan de handhaving van de in artikel 46, eerste lid, van de Kernenergiewet bedoelde regels en maatregelen, moet worden betwijfeld of nog sprake is van «daadwerkelijke bestrijding» als bedoeld in artikel 25 van de Rampenwet. De vraag rijst dan ook of de tekst van dat artikel niet onvoldoende grondslag biedt voor de hier bedoelde vergoeding van door de gemeenten gemaakte kosten of dat dit artikel mede in het licht van de parlementaire geschiedenis zo ruim kan worden geïnterpreteerd dat het als zodanige grondslag kan dienen. De tekst ware te wijzigen, althans ware hierop in de toelichting in te gaan.

4. In het voorgestelde artikel 49e, tweede lid, onder a, wordt, aldus de memorie van toelichting (paragraaf 5, aansprakelijkheid en schadeloosstelling) de mogelijkheid geboden dat het gezag dat naar aanleiding van een kernongeval algemene regels uitvaardigt of maatregelen neemt tevens regels stelt, waarbij categorieën van gevallen worden aangewezen ten aanzien waarvan toepassing zal worden gegeven aan de vergoedingsregeling in het eerste lid van dat wetsartikel.

De Raad gaat er vooralsnog van uit dat het voorgestelde artikel 49e, tweede lid, onder a, niet uitsluit dat ook vergoeding als bedoeld in het

De bijdrageregeling in dit besluit is bedoeld als vangnet voor de kosten van rampenbestrijding van gemeenten die hun financiële draagkracht te boven gaan. Bij de toepassing daarvan wordt geen onderscheid gemaakt tussen kosten die voortvloeien uit maatregelen die gemeenten zelfstandig nemen en maatregelen die door de verantwoordelijke minister ingevolge de Kernenergiewet van de gemeenten worden gevorderd.

4. De veronderstelling van de Raad van State dat artikel 49e, tweede lid, onder a, niet uitsluit dat ook vergoeding als bedoeld in het eerste lid kan worden toegekend in de gevallen die niet overeenkomstig het tweede lid, onder a, zijn aangewezen is juist. De memorie van toelichting is op dit punt verduidelijkt.

eerste lid kan worden toegekend in de gevallen die niet overeenkomstig het eerstgenoemde artikelonderdeel zijn aangewezen. In de toelichting ware hierover meer duidelijkheid te scheppen.

5. In paragraaf 5 van de toelichting wordt vermeld dat de afwijzingen van verzoeken om vergoeding van schade conform de gedragslijn (in casu de regels als bedoeld in artikel 49e, tweede lid) onderworpen zijn aan toetsing door de Afdeling rechtspraak van de Raad van State. De Raad wijst erop dat dit niet te rijmen valt met het voorgestelde nieuwe artikel 51, eerste lid (artikel I, onderdeel E, van het wetsvoorstel). Op grond van het tweede lid van dit artikel is Hoofdstuk 5, paragraaf 3, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne van toepassing. Geconcludeerd moet derhalve worden dat niet de Afdeling rechtspraak doch vooralsnog de Afdeling voor de geschillen van bestuur in het kader van de Tijdelijke wet Kroongeschillen, de bevoegde instantie is. De toelichting ware aan te passen.

6. In de voorgestelde artikelen 49c en 49e, eerste en vijfde lid, wordt verwezen naar de nog niet in werking getreden artikelen 175, 177 en 178 van de Gemeentewet (Stb. 1992, 96). De inwerkingtreding van die wet is gekoppeld aan de eveneens nog niet van kracht zijnde Invoeringswet Gemeentewet. Het voorstel ware aan te passen indien deze laatste wet later in werking treedt.

5. Paragraaf 5 van de memorie van toelichting is in de door de Raad van State gesuggereerde zin aangepast.

6. Een voorstel van wet tot wijziging van de Gemeentewet en van een aantal andere wetten met het oog op de invoering van de Gemeentewet en vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Gemeentewet (Invoeringswet Gemeentewet) is bij koninklijke boodschap van 4 november 1992 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend (Kamerstukken II 1992/93, 22 893, nrs. 1 tot en met 3). Van de zijde van de regering is het streven erop gericht de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel dit jaar af te ronden, zodat de Gemeentewet (Stb. 1992, 96) nog in 1993 in werking kan treden. Als uiterste datum van inwerkingtreding wordt 1 januari 1994 aangehouden. Gelet op het vorenstaande wordt er vooralsnog van uitgegaan dat de Gemeentewet, die is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Invoeringswet Gemeentewet, eerder inwerkingtreedt dan de hierbedoelde wijziging van de Kernenergiewet. Om die reden is thans geen gevolg gegeven aan de suggestie van de Raad van State in het wetsvoorstel tot wijziging van de Kernenergiewet op het punt van de ongevallenbestrijding en andere zaken thans een voorziening te treffen voor het geval

de Gemeentewet later inwerking-treedt dan de hierbedoelde wijziging van de Kernenergiewet. Tijdens de parlementaire behandeling van het onderhavige wetsvoorstel zal overigens de voortgang van de parlementaire behandeling van de Invoeringswet Gemeentewet nauwlettend worden gevolgd, en zal zo nodig bij nota van wijziging de door de Raad van State gesuggereerde voorziening alsnog worden getroffen.

7. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

7. De redactionele kanttekening van de Raad van State is verwerkt.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt het voorstel van wet en de bijbehorende memorie van toelichting is actualiseren en zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de Aanwijzingen van de regelgeving. Dit laatste heeft onder meer geleid tot het onderbrengen van paragraaf 6 Deregulering van de memorie van toelichting in paragraaf 1 van deze toelichting. Ook is in verband met vorenbedoelde aanwijzingen in paragraaf 4 van de memorie van toelichting aangegeven hoe de richtlijn nr. 89/618/Euratom van de Raad van de Europese Gemeenschappen in het wetsvoorstel is verwerkt.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Ik moge U, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieu-
beheer,
J. G. M. Alders

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies no.
W08,92.0191 van de Raad van
State van 15 december 1992**

– In het voorgestelde artikel 49c van de Kernenergiewet ware «algemene voorschriften» te vervangen door: algemeen verbindende voorschriften.